

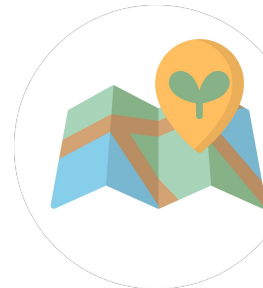
RÉSZVÉTELI TÉRKÉPEZÉSSSEL AZ ÉLELEM-ÖNRENDELKEZÉSÉRT

Mihály Melinda, PhD, HUN-REN KRTK Regionális Kutatások Intézete
Mendly Dorottya, PhD, BCE Globális Tanulmányok Intézet

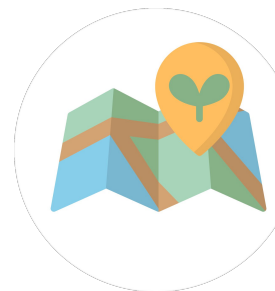
ÉLELMISZERRENDSZER

- 1945 után, cél a minél nagyobb népesség élelmezése → produktivista szemlélet (élelmezésbiztonság) → az élelmiszerrendszer globalizálódása
 - rendszerek rendszere
 - szereplői: mezőgazdasági inputanyag előállítók, gazdák, feldolgozók, fogyasztók → mindannyian érdekeltek vagyunk
- Előnye: olcsó élelem a világ növekvő népességének, értékesítési lehetőség a gazdáknak
- Hátránya:
 - alultápláltság és éhezés (Globális Dél)
 - elhízás (Globális Észak)
 - klímaváltozás
 - biodiverzitás csökkenése
 - kiszolgáltatottság több szinten

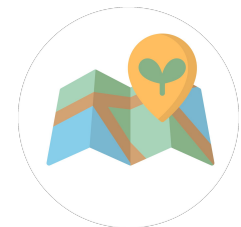
AZ ÉLELMISZERRENDSZER ÁTALAKÍTÁSÁT CÉLZÓ TÖREKVÉSEK

- Agroökológia: ahhoz, hogy az élelemtermelés fenntartható legyen nem elegendő csupán a termelési technológia megváltoztatása, az élelmiszer-rendszer egészét szükséges átalakítani (Bichler, Wach, Ripoll 2020).
- Élelem-önrendelkezés: Azok a mindennapi gyakorlatok és politikai stratégiák, amelyek lehetővé teszik, hogy társadalmi és ökológiai szempontokat érvényesítve, demokratikus és a külső sokkoknak ellenálló módon szervezzük meg az élelmiszergazdaságot (Balázs 2020).

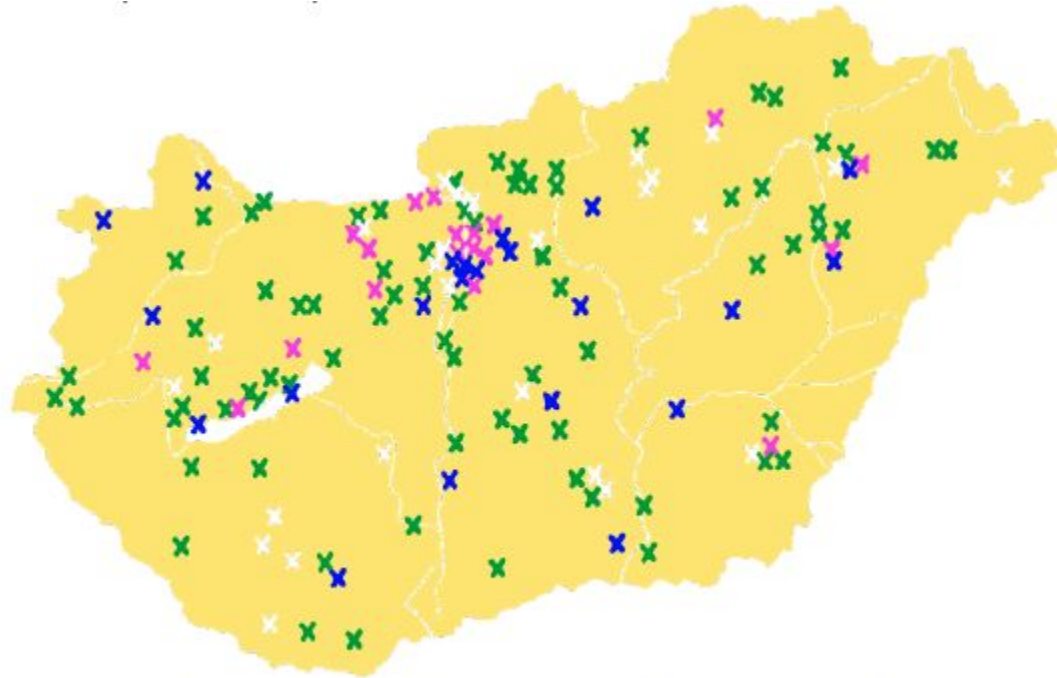

RÉSZVÉTELI TÉRKÉPEZÉS

- gyakran használt eszköze az alternatív élelmiszerrendszerek építésének
- célja lehet:
 - inspirálni
 - láthatóbbá tenni a mozgalmat (forrásszerzés)
 - hálózatosodást segíteni
 - termelők megélhetését segíteni
- térképezés folyamata feletti kontroll:
 - laza
 - közepes
 - erős
- nemzetközi
példák: <https://www.agroecologynow.com/mapping-for-food-system-change-list/>

HAZAI PÉLDÁK: AGROÖKOLÓGIAI TÉRKÉPEZÉS

x termelés

x mozgalom

x tudomány

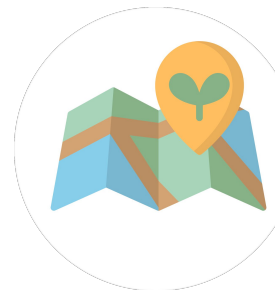
x értékesítés

- 2019-20
- Balogh, Réthy, Balázs 2020
- Agroökológia szereplői
- agrooko.hu

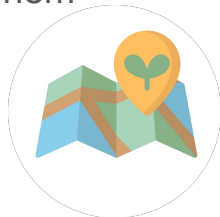
RÉSZVÉTELI TÉRKÉPEZÉS - TOVÁBBI JÓ PÉLDÁK

- Kosárközösségek: <https://kosarkozosseg.hu/>
- Permakultúrás kertek és gazdálkodók: <https://permakultura.hu/terkep/>
- Közösségi gazdaságok (CSA):
<https://tudatosvasarlo.hu/kozossegi-mezogazdalkodas/hazai-kozossegi-gazdasagok/>
- Közösségi kertek: <https://kozossegikertek.hu/kertek/>
- ÖMKi tematikus térképei, pl.:
<https://biokutatas.hu/tudastar/osgabona-termekterkep-fogyasztoknak/>
- TMG - gazdaprofil: <https://tmg.hu/kik-vagyunk/>
- Magház térkép: <https://www.maghaz.hu/>
- Kertbarát körök: <https://www.mapotic.com/kkosz/add>

RÉSZVÉTELI TÉRKÉPEZÉssel AZ ÉLELEM-ÖNRENDELKEZÉS HAZAI MEGERŐSÍTÉSÉRT

- Célok: egy olyan integrált, országos térkép létrehozása, amely
 - láthatóbbá teszi az ÉÖ már létező struktúráit, jó gyakorlatait
 - segíti a hálózatosodást
 - inspirál
 - piacot/barterlehetőséget teremt a helyi, agroökológiai szellemben termelt termékeknek
- Citizen Science láb
- Dilemmák:
 - Melyik célra helyezzük a hangsúlyt?
 - Térképezés veszélyei:
 - mi van, ha bizonyos szereplők nem akarnak láthatóak lenni?
 - mi van, ha valakit kihagyunk (pl. olyan közösségek, akik gyakorolják az ÉÖ-t, de nem használják a narratíváját)?

RÉSZVÉTELI TÉRKÉPEZÉssel AZ ÉLELEM-ÖNRENDELKEZÉS HAZAI MEGERŐSÍTÉSÉÉRT

Mendly Dorottya

Mihály Melinda

Rosenfeld Annajuli

Ács Patrícia

Szalai Ádám

Bardócz Petra

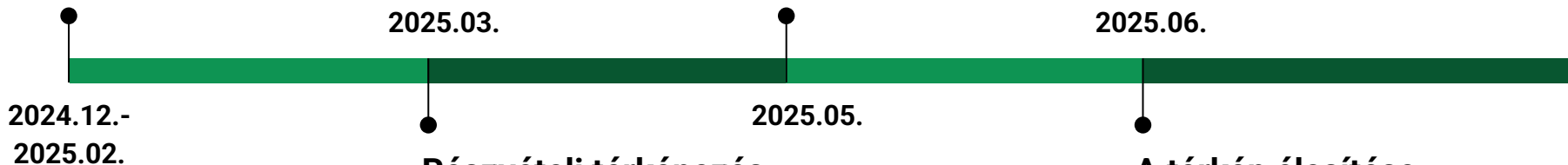
RÉSZVÉTELI TÉRKÉPEZÉSSEL AZ ÉLELEM-ÖNRENDELKEZÉS HAZAI MEGERŐSÍTÉSÉÉRT

Előkészítés

Térinformatikai megoldások, részvételi térképezés módszertan

Részvételi térképezés műhelymunka 2.

Cél a prototípus tesztelése

2024.12.-
2025.02.

2025.03.

2025.05.

2025.06.

Részvételi térképezés műhelymunka 1.

Márc. első fele: a térképezést előkészítő blogbejegyzés a permakultura.hu-n

Márc. második fele: műhelymunka

A térkép élesítése

Oldalak: permakultura.hu, agrooko.hu

Citizen Science láb: kiskerti élelemtermelők, kertbarát körök, vadnövény és gombagyűjtők vagy az ebből a szempontból különösen értékes területek

Mihály Melinda - mihaly.melinda@krtk.hun-ren.hu

Mendly Dorottya - dorottya.mendly@uni-corvinus.hu

<https://www.facebook.com/elelemonrendelkezeshomokhatsag>

<https://permakultura.hu/az-elelem-onrendelkezes-tamogatasa-a-homokhatsagon/>

A részvételi térképezés az Innovációs és Technológiai Minisztérium NKFI Alapból nyújtott támogatásával ([FK_146599](#) és [MEC_N_149080](#)-as számú projektek) valósul meg.

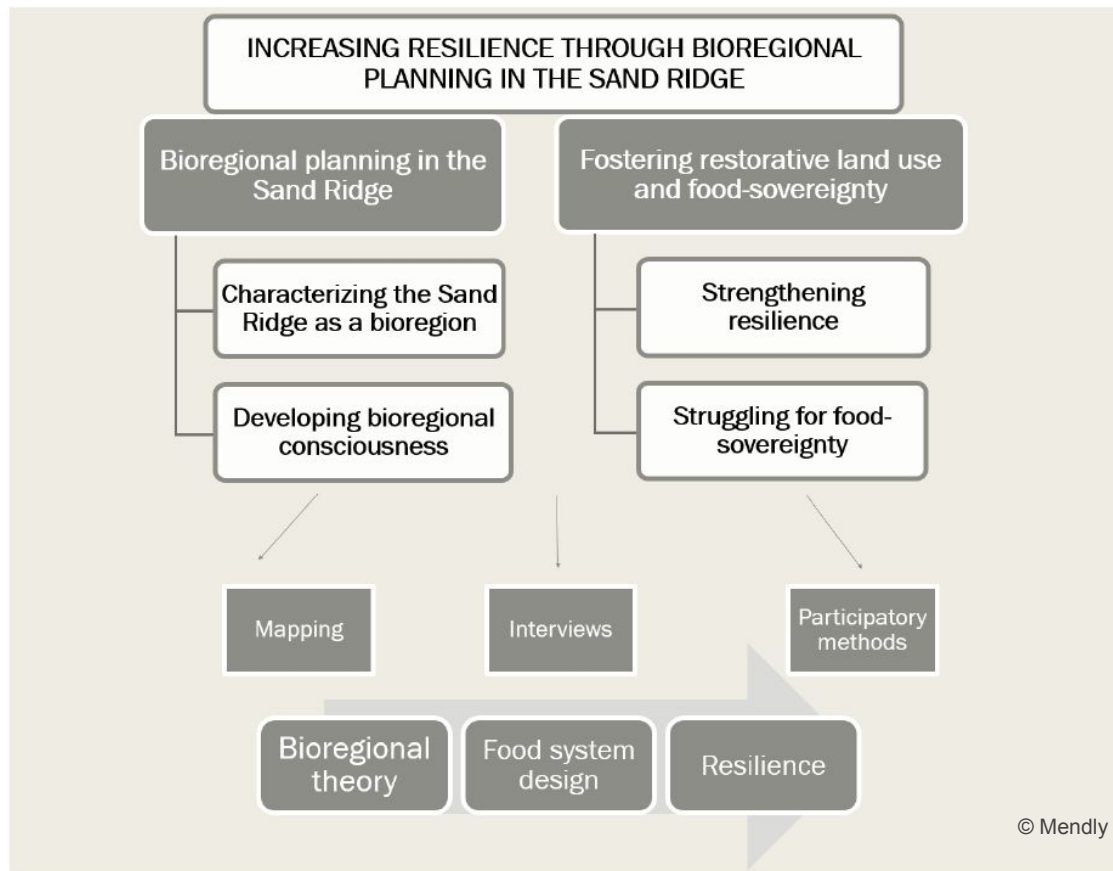
**HUN
REN**

CÉLOK, KÉRDÉSEK

RQ1: Hogyan alkalmazhatóak a bioregionális tervezés eszközei a Hh.-on?

RQ2: Hogyan járulhat hozzá a Hh., mint biorégió a regeneratív földhasználathoz és az élelem-önrendelkezés-hez?

MÓDSZERTAN

Előkészületek - 1. év:

- szakirodalmi áttekintés
- adatgyűjtés: földrajzi, ökológiai, mezőgazdasági, tájtörténeti, társadalmi-gazdasági, érintetti
- terepválasztás

Térképezés - 2.-3. év:

GIS alapú és érintetti, 5 esettanulmány, félig strukturált szakértői interjúk (országos, regionális, helyi ~ 60), narratív interjúk kiskerti élelemtermelőkkel, kisléptékű gazdákkal (5*15-20), részvételi módszerek

Bioregionális élelmiszerrendszer-tervezés - 4. év:

a biorégió(k) érintettekkel közös meghatározása, adaptáció segítése (permakultúra klubok, képzések, műhelymunkák kiskerteseknek, gazdáknak)

